

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Iosephi Vicecomitis Ambrosiani Collegii Doctoris
Observationes Ecclesiasticæ In quo [!] de Antiquis
Baptismi Ritibus, ac Cæremonijs agitur**

Visconti, Giuseppe

Parisii, 1618

Cap. 17. De precibus, & psalmis in baptismo olim recitatis, & de veteri
versus orientem solem baptizandi co[n]suetudine.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64585](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64585)

Mediolanensis inscribitur, populum modo ad baptismi caeremonias sua praesentia cohonestandas, modo ad eas pie, devote que intueudas, subditis aeterni praemij facibus impellit. Vt non minus mirandum sit, sanctissimo viro, intermissam consuetudinem reuocare, fuisse cordi, quam veteres aut instituisse, cum nota esset, aut institutam religiose coluisse.

De precibus, & psalmis in baptismo olim recitatis, & de veteri versus orientem solem baptizandi consuetudine.

CAP. XVII.

Verum, vt finem habeat libet, preces, & psalmos in baptismi administratione recitari solitos, & veterem versus orientem solem baptizandi ritum paucis complectar: non quia testimoniis, vel autoritatibus caream: sed ne in rebus tritis comprobandis plus aequo laborasse videar. In primis autem repetenda sunt, quae ex S. Greg. Pontifice supra citavi; cum de veteri in Paschate, & Petrecoste baptizandi consuetudine dictum est. vbi & sequentes preces, seu lectiones habentur: *lectio libri Genesis. Noe, cum quinquaginta esset annorum, Deus, qui Ecclesiam tuam semper gentium vocatione multiplicas, concede propitius, vt, quos aqua baptismatis abluis, continua protectione tuearis; & multa alia legimus, quae varios psalmos, & preces recitatas fuisse, declarant. Nec dubito, quin cum iisdem conueniant*

Li. 2. c. 197
Psalmi, &
preces in
baptismo
recitaban-
tur: eaque
consuetu-
do etiam
nunc apud
nos, & A-
thiopes du-
rat,

non modo nostræ Ecclesiæ ritus, in qua multi-
 plices orationes baptismi administrationi con-
 gruenter haberi solent, verum etiam Antiquis-
 simum Christianorum mores, quos, inter bap-
 tizandum, diuina Dauidis carmina, quibus ad-
 rato Deo suis peccatis, noxique veniam, po-
 cemque exposcebat, aliasque preces recitari
 perspicuum est: cum in Ordine baptismi se-
 cundum vltimum eorum scriptum sit: *Oratio* que
 fiunt in sancto baptismo, sacerdos primum dicit: *De-*
um quinquagesimum, scilicet, miserere mei Domine
secundum magnam misericordiam tuam, Vnde et
finem, & orat super eos. Diaconus dicit: Orate. Sa-
cerdos autem dicit: Domine Iesu christe, qui sedes

Sacerdoti
 missæ sacri-
 ficium per-
 agentis po-
 pulus re-
 spondebat.

Baptizandi
 ad Orientem
 Solem spe-
 ctabant.

si cælos, &c. qui baptizatur, dicit, amen. Ex quo
 intelligere possumus, cum preces à Dato-
 no indici, tum iisdem baptizandum respon-
 dere. quod ad eam consuetudinem pertinet, quæ
 sacerdoti oranti, vel facienti non certum
 clericum, sed laicum, siue populum apud ma-
 iores nostros respondisse. suo loco conuulsi-
 mus. Deinde ad ea loca, & authoritates, quæ supra
 secundo de fidei professione, & alibi sæpe al-
 lata sunt, mentem, animumque adijcere oportet.
 Nam, cum ex iis, fidei professionem culturos,
 ad Solem orientem spectasse, planè sit, ipsam
 vero fidei professionem sæpe baptismi adminis-
 tratio subsequi consueuerit: valde probabile est,
 eos, qui baptismali fonte muniebantur, ad eiusdem
 solis ortum versasse. Quod probabilius existimo,
 quoniam, baptismum cum vetera, tum recentia eodem
 situ esse, conspicimus, multaque adhuc non minus nostræ,

quam Æthiopum Ecclesiæ monumenta sunt, que, antiquam versus solem orientem baptizandi consuetudinem retineri, haud obscure demonstrant. Sed de nostra nihil scribere est animi; cum omnibus in promptu esse possint, de Æthiopum autem Ecclesia hæc ex ordine baptismi secundum usum ipsorum deprompti: *Dicimus dicit: in orientem aspice.* Reperio etiam in *Manuali Parochorum*, & aliorum curam animarum habentium, quod Ioannes Iacobus Salisburgensis Archiepiscopus publico Ecclesiæ suæ commo in lucem edidit, morem esse in Germania, ut, inter sacri baptismi solennia, sacerdos de illius dignitate, usu, ac cæteris ad id pertinentibus sermonem habeat, quem antiquissimum esse, haud leuibus argumentis conijcitur: tum quia res ita postulare videbatur: ut ad rectum sacrarum cultum, ad Dei amorem, ad celestis patriæ desiderium, ad virtutum studium, ad detestationem scelerum, ad misericordiam, & ad cæteras denique affectiones, quæ ad cælum excitatæ Christianas virtutes parant, fideles, Deo iuuante, allicerentur: tum etiam quod plurimi veteres Patres de hac re conciones, ac sermones conscripserunt: quos ante baptismum recitados esse, ipsorum verba declarant.

a De sacra.
bapt. cap. 5.

Germani solent ante baptismum concionem habere. Mos inter baptismi solennia concionem haberi antiquissimus est.